

„Istarska Rijet“

Izdati svakog četvrtika u večerni.
Stakao drugog četvrtika donosi
ilični prilog „Mladi Istranin“.
Preplašta za tuzemstvo iznosi
15.—lira na godinu, a za
iznajmljivo 25.—lira. Ured-
ništvo i uprava: Istra: Trst
(Italia) — Via S. Francesco
d'Assisi 20/1. Telefon: 11-57

ISTARSKA RIJEĆ

Tjednik za pouku, gospodarstvo i politiku Istarskog Baroda.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvarit“. — Narodna poslovica.

Hajka na naše čitanke

Po italijanskom, novom zakonom — do dvije godine ne bi u ovim našim krajevima imalo biti više ni jednog razreda s srpsko-hrvatskim ni sa slovenskim nastavnim jezikom. Školska je obuka u našem jeziku u agoniji, na umoru, pa bi čovjek mogao s pravom da pominja, da će je naši novi gospodari kao ultrakulturalni ljudi umjeti i poštevati.

Tko tako misli — vara se. Nema tu potovanja, ni škakvih obzira. Njima se po vršku žuri, pa kada da im je žao, što nisu u onu nejdušnu školsku reformu umetnuli da se naše škole imadu smješta da uguge, nastoje sada, da one naše školske, ostaške ostanača doveđu do apsurga — do smržnosti.

I tako su od nekoliko vremena u našim krajevima jedini da držima zaredali bezefi, da se ni u ovim našim posljednjim razredima ni u dodatnju satovima ne smiju upotrebljavati ni hrvatske ni slovenske čitanke.

Kopac bez motike, to vam je učenik bez čitanke.

I ta da su škole!

Eto da teča doveđe školu razne filozofske grupe, kad se u nju umješaju.

Što hoće tom zabranom da postignu ovu našu mudri Latini? Oni hoće da nas assimiliraju i to u jedan mah — na jedan gutljaj, kao da smo mi Slaveni kakav „Fernet Brankav“ ili kakova „Pifola de Brera“. I drže, da će im taj posao ići to lakše i brže ruke, što budu naša djeca manje čitali srpsko-hrvatski ili slovenski.

Nekako slično umovali su i Nijemci, dok su pod svojin petama imali Francuze u Alzacji i Poljake u Poznjanu. Među primama, koji su im u ono vrijeme rugili, bili su Italijani. — Nijemci — pisali su u one dane Italijani — veliki su psiholoci, ali samo u teoriji, dok se u praksi pokazuju njihova psihologija, da ne valja ništa. Tako su pisali i u vrijeme rata, veleći, da Nijemci moraju propasti, jer da ne umiju računati s dušom ludih naroda.

Međutim naši su gospodari pokazali u obilnoj mjeri, da su oni ne znaju računati s našom jugoslovenskom dušom a ni s onom njemačkom u južnom Tirolu. Što nisu u ovo šest sedam godina sve pokušali, da nas iznaredi! Uklidjana škola, bacanje našeg jezika iz ureda i crkvi, svih mogućih progona, pa bombe, granate, paleži — i tko bi znao, što nisu sve upotrebili u tu svoju svrhu, a rezultat? Protivan, jer u našim krajevima nije naša narodna svijest još nikada bila ovakva smašna i silna, kaša u ovo vrijeme. I što bude većih progona i većeg pristiska, to će ta ista svijest biti i jača i silnija. Da su Italijani onakovi psiholoci u praksi, koliko su možda u teoriji — uvjerićeš bi to i manji bi se jalova posla. No kako svu znaci kažu, oni će da ustaju na ovom svom dosadašnjem putu, što im ga je udario onaj sududi Gentile. Sad lupaju po čitanckama uvjereni, da ćemo i mi i naša djeca uslijed zabrane srpsko-hrvatskog i slovenskog čitanja u školama u najkratice vrijeme postati zgođeni Italijani.

Psicologija teoreta!

Psicologija stupida! — rekao bi Giambattista Vico, da je živ.

Kako je ta psicologija zaista „stupida“, naka svjedoči ovaj primjer: Prije šezdeset sedamdeset godina bili su i u Istri i u Dalmaciji gotovo sve škole italijanske, no čim je počeo u Zadru da izlazi „Narodni list“, a u Trstu „Naša Sloga“, odmah su mogli da dva lista nači u rukama svih onih ljudi, koji su do tada bilo kako naučili poznati slova. U ono vrijeme, a i davno prije, uvelike je u Dalmaciji čitao Kačić, a u Istri Dobrilin. „Oče budi volja Tvoja!“ A tko je čitao te dvije divne knjige? Napiše on, koji su bili izasli iz italijanskih škola, kako to? A evo kako: Ako nije Bog dao nama i Italijanima jednaku pamet, da nam je gotovo jednaka slova, tako da tko jednamput nauči čitati italijanski, uz vrlo malen četvrt načinu da čita i srpsko-hrvatski i slovenski.

Što sad?

Sada bi se morao da nadje još koji italijanski filozof Gentile, koji bi imao da je neseđu novu školsku reformu a u njoj paragraf, koji bi sadašnju latinsku imao da zamjeni kakvim drugim — recimo — kineskim-slovinama. Pitajte je, da li bi se pak i tim putem postigla asimilacija?

Ni mislimo, da ne bi! — — —

Prof. Toma G. Masaryk

Povodom 75-godišnjice rođenja najmarkantnije česko-evropske litnosti

Na Orientu je prastari običaj, da ljudi polaze sitno kamenje na spomenike svojih otaca u domu života, da bi im tako iskazali svoju žarku ljubav i u istražno stavljanje.

I ovaj skromni članak nije ništa više nego kameničić, koji u znaku svoje ljubavi, štovanja i vjernosti polaze na jugoslovenski narod uz Masarykov spomenik, trajniji od mjesiđi, koji je svojim prevelikim djelom izgledio i još gradi otac teške slobode.

Masaryk je slavenski borac za pravdu i slobodu.

Masarykovo je djelo uistinu neizmjerno. Nitko ga drugi od českog naroda nije bio kadar izvršiti osim njega, a početkom trijumfator, koji postavlja pobjednički nogu na šiju poraženog i razbijenog Austriji i postaje vodja i otac slavenske čehoslovenske republike izabran jednoglasno narodnim plebiscitom.

Današnje Masarykovo djelo tako je krasno, odlično, herojski izvršeno, da ulijevaju nadu u ispunjenje svih uživinskih idealja českog naroda; pod Masarykovom vladom zajamčena Česima vlasta čiste pravednosti, demokratizma, čovječnosti.

Masaryk, duhom i karakterom blizak Havliceku, ali muž viseg niveala, veće duhovne snage, predobro je shvatio njegove riječi:

„Nugda su umirali muževi za čast, za blago svoga Naroda, ni pak s istog uzroka hoćemo živjeti i raditi.“

Za vrijeme tude dominacije bilo mu je geslo: „Istina će pobediti“. To je po inspiriranju dubokim nacionalnim duhom, a formulirao ga je već Jan Hus u imperativu današnjice:

„Ljubi istinu, traži istinu, brani istinu.“

Češki narod prozeo dubokom ljubavlju prema istini, toj osnovnoj noti svih najboljih čeških sinova urezao je za vječna vremena na Husov spomenik, u srcu svoje zemlje, u „zlatnoj i stovježatoj Prahi“:

„Milujte se, každem pravdu prieđite!“

Mogu li se na ovaj način pomiriti duhovi?

Kada su se nedavno valovali nasilja za-
ljušili po čitavoj državi i navještili boj
svoje dobre i poštenje obljužljena i na
među nama onih, koji su izjavili, da ti
daleko poznata, a koju poštujem tak i
težnje i svoj jasno opredijeljeni put.

No budući da se nekima osobito hoće
da i dalje batinju našu izmucenu raju
bez obzira, da li postoji za to opravdani
razlozi, oni uporabljaju svaku zgodu i pri-
liku, da se ponovno obore na nas, jer nij-
mašte dodje pravo i shodno. Nasila po-
primaju prema prilikama i razne oblike.
Ona se u najnovije doba vrše u znaku
čestih premetaćina, koje su uvek bez
uspješne, a prave se u svaku dobu i bez
ikakvih obzira. Živimo u znaku preme-
tanja naših kuća, što postaje već smješno
i obično, jer nema smisla ni razloga za to
čitav se naš narod savija, pod nemilim
udarcima zlokorive sudbine, koja ga do-
sjeđeno prati. Ova se tu i tamo obara jače
i teže na izrazitije značaje našeg roda.

Eto nam jasno primjera, kako je sva-
ta nerazdubna politika pogubna za bratski
brodine, a određene se na veliku žalost oca i
tave rodbine vratio. Skovala ga je žuta
bojnjica, pogoršana sa duševoj patnje-
piskom iz Bižeštine, načem starini Franu-

ostvarila njegova gigantska osnova, dok
se nije srušila Austrija i ustanovila slo-
bodna čehoslovenska republika.

Jugoslavenski stvar shvaćao je Masaryk uvijek kao svoju. S tim iskrenom osjećanjem i dubokom promišljenim shvaćanjem našao se na čelu češkog slobodarskog Po-
kreta u doba rata. Nije dakle čudo, što je
on osjetio istovjetnost čeških i jugosloven-
skih težnja i borbi protiv austro-ugarske
monarhije. Nije to za njega bila samo ča-
sovita solidarnost saveznika protiv zajed-
ničkog neprijatelja, nego viša zajednička
ideja i u borbi i u budućnosti u službi
Slavenstva i čovječanstva. Jer slavenska
misao nije Masaryku misao bilo kakvog
čovjekizm, nego sastavni dio težnja i na-
pora za boljim i moralnijim životom čovje-
čanstva u slobodi i civilizaciji. Tom idejama
ostao je Masaryk vjeran i na čelu svoje
slobodne domovine. I za to Jugoslavensku
im u njemu iskrena prijatelja.

Uostalom sav njegov rad i sve njegove
zasluge za čehoslovenski i slavenski narod
uopće nije moguće napisati u jednom ma-
lenom člančiću, već bi za to bila potrebita
cijela knjiga.

Linija njegovog razvijka u životu i radu
idealno je direktna, čista i kristalna, ka-
kova je rijetko kada bila u kojem narod-
nog vodje.

Jos nedavno zločinac protiv države, ko-
jemu su se prijetili vješalima — danas
je triumfator, koji postavlja pobjednički
nogu na šiju poraženog i razbijenog Austriji
i postaje vodja i otac slavenske čeho-
slovenske republike izabran jednoglasno
narodnim plebiscitom.

Današnje Masarykovo djelo tako je
krasno, odlično, herojski izvršeno, da ulijevaju
nadu u ispunjenje svih uživinskih idealja
českog naroda; pod Masarykovom
vladom zajamčena Česima vlasta čiste
pravednosti, demokratizma, čovječnosti.

Masaryk, duhom i karakterom blizak
Havliceku, ali muž viseg niveala, veće du-
hovne snage, predobro je shvatio njegove
rijecice.

Flego ne daju zlobnici mira. Jošte im se
hoće žrtvati u njegovoj kući, koja je radi
svoje dobre i poštenje obljužljena i na
među nama onih, koji su izjavili, da ti
daleko poznata, a koju poštujem tak i
težnje i svoj jasno opredijeljeni put.

Flego je istinu, traži istinu, brani istinu.
Češki narod prozeo dubokom ljubavlju
prema istini, toj osnovnoj noti svih naj-
boljih čeških sinova urezao je za vječna
vremena na Husov spomenik, u srcu svoje
zemlje, u „zlatnoj i stovježatoj Prahi“:

„Milujte se, každem pravdu prieđite!“

Oglasni stope 4 lira

za svaki centimetar viseće
u štampanom jedinicu stampa. Za viseće
popust prema pogodbi. Plaća
se i utrošak u tratu. Doplat
se koliko sredstvu, a novac
upravlja Neftankrana se prima
ne primaju, a ukupni u kojem sredstvu.

Ma. U tujem kraju počivaju njegove
kosti — Nije prošlo iz tog dugo i van-
dalska mu ruža zapala kuću, te porazbije
i uništi sve pokupštvo — Dolaze zatim
premetaćina i svemoguća strahovanja. To-
mo slijedi otpuštanje mu kćerke iz službe,
valjda zato, što je saržešno vršila svoje
učiteljske dužnosti i bila kod naroda ob-
ljubljena. — I kano da je nasilnicima jošte
malo, eto lisavaju obitelj jednog sredstva
za uzdržavanje odinčinu im koncesiju,
gostionici, premda se ona nalazi na tako
izvanrednom položaju, da je neophodno
potrebita svim trgovcima, gostionicama i
ostalim putnicima cijele Češke, jer se
tamo odmaraju i krene svoju marvu. —
Na jošte nije došao. Pred jedno osam dana
banulo je u kuću mrtva manje nego 5
čovjeka, da je pretraže. — Ovo je već
četvrti premetaćina od okupacije ovomo.
Ništa ne pomaze, da je bila svaka bez
uspjeha, ništa se nije naslo, jer nije se ni
moglo naći. Usjane glave traže nešto, što
ne postoje, hoće da nadju ono, česa narod
nema ništa je ikada imao, hoće da nadju
bezim, što bi opravdalo njihovo bri-
talo postupanje. Naš narod vije: kruha
i slobode gospodaru, a oni gledaju u sva-
kome seljaku buntovnika, i neprijatelja
države.

Hoće li jednoco prestati to mrcvanje
našeg života ovoj tužnoj i siromašnoj
zemlji? Crna ruka proganja časnog starca,
koji radi, bolesti ne izlazi gotovo ni iz
kuće, niti s kćim razgovara, već želi samo
da kruži svojih najmilijih doživljuje go-
dine svoje visoke starosti. Režim gubi
svaki ugled, kada dozvoljava, da se udara
na čovjeka, koji bi radi svojeg čistog i ple-
menitog značaja, te radi svojeg poštenog,
neumornog in nesrećnog rada, mogao da
sruži primjerom i uzorom onima, koji su
kriva, da ga proganjaju. Pitamo Vas, gdje
je tu lojalnost, gdje je tu tak i osjećaj po-
stovanja do zaslužnih ljudi visoke starosti,
koje staju i svr poštenu vašu suplemenaciju?

Mislimo, da je časa već puna, zato neka
se već jednoco probudi ponos i osjećaj na
vaše slavne predje, koji su se borili za
one iste pravice, koje ste vi nama oduzeli.

DOPISI

IZ RJEKE

Mjesec mart. — Slavne godinice. — Jadi
privatnog čovjeka. — Stromboli. — I opet
Sunzel.

Dok ovo pišem, vrijejme potvrđuje staru
rijecičku izrečenicu: da je maret — vrljolavac.
No maret je i inače vrlo znamenit mjesec.
Bez obzira na to, što se u tom mjesecu može
najradije afraju, i što se mnoge životinje bude
iz svoga zimnjega sma, maret je u historiji
čovječanstva, u svakoj dobi igrao jednu od
pričevi uloga. „Idi di Marzo“ — to je bio onaj
dan, kad se godišnji sunčevi učinak učinak
pričevi, a učinak učinak, i to je pak onaj dan, kad su
tajke revolucionari umorili — rječku re-
publiku i profiteroli prvoga i posljednjega
predsjednika te republike — Zanelli. I „16
Marzo“ nije bez važnosti. Lani je naime u
tej dan proglašena aneksija Rijeke Italiji, i
predan prometu naš „Arko romano“ na Ad-
miretu trgu. I jos nismo gotovi s martom.
Najveći dan u tom mjesecu jeste „Ventidue
Marzo“, jer je to godišnica ustanovljenja
Nacionalnog Fasija. U martu pada i marten
sunce, kojega se valja čuvati kao i kacke. A
čin se da je bilo baš u martu 1920. godine,
kad je ono Trumbiću sunula u glavi marten
misao, što se biti najbolje i najnudnije, ako
se rješavanje čitavog jadranskoga pitanja
preputi Italiji i Jugoslaviji...

Ima i drugih događaja, koji su se zbili u
martu, narocito ovdje kod nas, iako je istina,
sto se govori, da su žene, koje se radiju u
taj načinje, a muškarci, koji dolaze u tom
mjesecu na svjet — sve sami junaci, i onda
možemo mi obospolni. Rječenici ustvrditi na
putu ista, da smo se mi svi rodili u martu
i u kojem drugom mjesecu. A uzmite li se,
da u martu imamo često i Karneval, a go-
to u ovoj i „Salus“, to će se tako zatlu-
ti, da je taj mjesec upravo „čao“ stvoreni za
nas Rječenici i da je on upravo sastavni dio
rijecke duše. Tako mi je juče rekao jedan
Italijanac: — „Insomma delle somme io non
posso figurare Fiume senza — il marzo...
Ja sam mu na taj kompliment sasvim po-
tiskanški odgovorio — Si, si — a Fiume
će del marzo, c'è del marzo!“

Premda tome mi čemo ovo mjeseca imati
na Rječenici. Najprije: 16. III. To ne će biti
daljnja festa, već dvije. Slavit će se i go-
dina festa, i godišnja festa. Slavit će se i go-
dina festa, i godišnja festa. Sedam dana posje-
ćenje, nećemo da li četvrti ili peti go-
dinačka ustanovljenja fajna. Par dana pre-
čestit ćemo — „Salus“. Ta će se proslava

vrati izvan riječkog teritorija, po Kastavscini i druguda, gdje god ima dobra vina i još boljih domaćih kobasica. Insomu: marzo... marzo...

Ne znam, kako će se na tim foštama vladati naši privatni činovnici. Vedetaš je ovih dana donijeli pismo jednog takovog činovnika, i moram reći pismo nije baš osobito ni veselo ni učesljivo. Jasno je, da je ovakav čovjek prije podobran za kakav funeral negoli za fešte i kortege. Onaj se privatni činovnik naime tuži na mnoge stvari, no najviše na to, što mora da radi preko osam sati na dan. Drugi činovnici znaju, kad su svršava posao, samo privatni činovnik ne zna nikada ni ureni čas, kad može da izide. Kad dodje u većer kući, zna nikada pravo ne zna, dali je bio do tada u uredu ili se putem zadrižio u kakovoj birti. On, dakako, svaki put kaže, da ga je gaza zadrižio u pisarni, jer da ima mnogo posla. A žena: — Pe dobro, ake te drže preka sata, neka ti dadi i veču platu! —

Nato se, pripravljen, onaj činovnik u "Vedetti", umiješ i punica, i ona iznosi takove razloge, da joj zet u otvorenom pismu u istoj "Vedetti" daje potpuno pravo... Trebalо bi daček da se jednom uredi i pitanje privatnih činovnika. Ima već toliko konvencija, što su napisane i potpisane u korist Rikije, bilo bi skrajnje vrijeme, da se jedna takova konvencija napiše i potpiše i u korist naših jadrnih, privatnih činovnika — te tužne, holokaustne raje...

Kad smo već kod tih konvencija, dobro bi, da se sjetimo i slavnoga grada Firence, gdje se sada opet vijeće o našoj koži.

Ovdje svi se razbijaju glavu, da nam je doznačiti, koga su vrage pošli da traže u Firencu. Bili su u Opatiji — ostali nekoliko dana pa — stopi! Ostali u Rim — i opet stop. Pošli u Veneciju — opet stop! Sada ćemo ih u Firenci. Gdje će ti ljudi svršiti? — to neka dijavo zna!

A ipak se ovđe na Rijeci mnogo očekuje od tih pregovora. Nema valjda pod sunčenim mjestima ni grada, gdje bi se toliko vjerovalo raznim međunarodnim konferencama i obvezama kao ovđe na Rijeci. Samo tako dade se objasniti one silne napotost i nestručnost, kojom se očekuju buduće nove, fiorentinske konvencije.

Da to ne budu kakove stare fiorentinske — elegijel...

Što je do mene, ja se ne bih zadržao, kad bih sjutra čiao u novinama: "Agenzia Stellari javlja, da je delegacija italo-jugoslovenske prekinula svoj rad i da se vise ne vraca u Firencu. Gdje će se započeti pregovori nastaviti, još nije odlučeno, ali su u izgled postavljena ova dva mesta: Trapani i Stromboli."

Kad se arči — nek se arči!

Inače je čitam vrlo marljivo Sušmelovu brošuru o "Riječkoj ekonomiji". Iz nje proizlazi, da je Rijeka god. 1914. imala 54.685 stanovnika, dok ih danas ima tek 44.561. Sušmelu je to strašno. On veli, da bi danas Rijeka morala imati barem 60 tisuća stanovnika, a ja velim, da bi to bila velika nevojila za sve nas. Okovo ne znamo, kako da vremo kraj s krajeva, a kako bi bilo, da nas je još deset ili petnaest hiljada više? Sto bismo jedi? Karamele od bobu?

Bez zamjere, nas Eduardo Sušmel je mudar čovjek, ali više puta govoriti o onoj kao i onaj italijanski publicista, koji je pioao u nekim italijanskim novinama, da se iz Rijeku lijepe vidi grad Baroš i — la Becca de Cattaro...

Rokac.

IZ PRODANI KOD BUZETA.

Naša škola u Svir Svetima zabilježila nema srce. Jedan učitelj bježi od nas radi stana i hrane, drugi radi toga što Svi Sveti nisu grad, a treći, a to je Italijanac, zato, što ni na nema ni jedno ni drugo ni treće, a ni nema četvrti: nije imao u školi koga da uči. Par djece hodilo i k njemu u školu, ali vidjivo da se ne razumiju, ostavite i ovi školu i učitelja... Nismo ga ni na starji razumljili, a kamo-lić djece. Već smo pol godine bez škole, samo zato, što se ne može naći učitelja, koji poznade naš hrvatski jezik i koji bi uistinu mogao nešto da nauči našu djece. Ipak to nije ni lijepo ni pravo, da se naši putnički škole, kad se zna, da i mi plaćamo velike svote za školu. Zašto nam oblasti ne požaljuju ono kojeg narodnog učitelja?

PODLISTAK

ERNEST RADETIC:

Kad se užge mlada krv...

(Nastavak).

Dva dana potiče doša je Tonu-hlapac. Bija je Grintavice spod Tinjanu. Rađač, ţa bi rekli Tinjanci, lumen Bog, velik, crven i jak, kako vđ. Dela je kako munjen, sve će bi mu se reklo. Juštali su se za deset fijorini i po na mises, jenu suknjenu jaketu i dva para bragić od borga na litu. Slijep, pastole, bježe i drugo mora si se sam kupovati.

Ime mu je bilo Marko, a pridivak jeno malo smišan: Grintavac. Ma na to ni nikad nedan gleda, ter pridivak mu ni nikad rabija, kome da je mora, poj na sud, a to je bivalo forsi svakih šest ili jedan bot. Ljudi su ga zvali Marko, Tonov Marko, Tonov hlapac tako, a svaki ki bi to čuva je valje zna kega pensiju.

Marko je bila ragač. Malo je predik, ni kletja po oštijanjih ni po samilji. Vađ je, takođe, vađ se ubraća. Kakav je bija i doček! Pravi Tinjanac! Da si vrata pridavanju unu načinje kranjcu palente, svu bi je bija postriga. Ko je bija malo ni se jadijan, da si mu da dva same stupe u tarunu i njih bi bija pošta i ne bi bija drugo pita. Ca si mu da, z unim je bija kumental.

IZ BUZEŠTINE.

Uvoda se jošte vrši buzetiske gospode. Ne znamo šta je, ali valjda su neki u gradu izgubili pamet. Flegovima na Počekaju učeli su gostonio. Gdje je tu pravica? Na onom mjestu niti moguće učeli gostonio, jer gdje će se naši Krašani zaustaviti i odmarati? — Nije moguće da vuz bez odmora produži put iz Buzeta do Bresta (na Krasu). — Cesta je sva uzbud, naporna i duga. Uvereni smo, da će im se gostonio povratiti, jer je potrebita. Uzeta im je bez razloga, jer je obitelj poslena, u gostonion se ne krši nikakova redba, budući da tamo dolaze samo trgovci-vozaci i ljudi, koji idu po poslu iz Krasa.

Dne 2. ovog mjeseca u 7 sati navečer učili je pet oružnika iz Buzeta premetacima

bāš u obitelji, gdje je učestna gostonio.

Cudne se stvari kod naša zhivaju. G. Fleg pozna čitava Buzetina, a valjda i oni u gradu, da je velik poštenjak i ništa drugo.

Kao posvuda, svaki put kaže,

da ga je gaza zadrižio u pisarni, jer da ima mnogo posla. A žena: — Pe dobro, ake te drže preka sata, neka ti dadi i veču platu!

Nato se, pripravljen, onaj činovnik u "Vedetti", umiješ i punica, i ona iznosi takove razloge, da joj zet u otvorenom pismu u istoj "Vedetti" daje potpuno pravo... Trebalо bi daček da se jednom uredi i pitanje privatnih činovnika. Ima već toliko konvencija, što su napisane i potpisane u korist Rikije, bilo bi skrajnje vrijeme, da se jedna takova konvencija napiše i potpiše i u korist naših jadrnih, privatnih činovnika — te tužne, holokaustne raje...

Kad smo već kod tih konvencija, dobro bi, da se sjetimo i slavnoga grada Firence, gdje se sada opet vijeće o našoj koži.

Ovdje svi se razbijaju glavu, da nam je doznačiti, koga su vrage pošli da traže u Firencu. Bili su u Opatiji — ostali nekoliko dana pa — stopi! Ostali u Rim — i opet stop. Pošli u Veneciju — opet stop! Sada ćemo ih u Firenci. Gdje će ti ljudi svršiti? — to neka dijavo zna!

A ipak se ovđe na Rijeci mnogo očekuje od tih pregovora. Nema valjda pod sunčenim mjestima ni grada, gdje bi se toliko vjerovalo raznim međunarodnim konferencama i obvezama kao ovđe na Rijeci. Samo tako dade se objasniti one silne napotost i nestručnost, kojom se očekuju buduće nove, fiorentinske konvencije.

Da to ne буде kakove stare fiorentinske — elegijel...

Što je do mene, ja se ne bih zadržao, kad bih sjutra čiao u novinama: "Agenzia Stellari javlja, da je delegacija italo-jugoslovenske prekinula svoj rad i da se vise ne vraca u Firencu. Gdje će se započeti pregovori nastaviti, još nije odlučeno, ali su u izgled postavljena ova dva mesta: Trapani i Stromboli."

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jedan čedan. Mi smo se uverili, da ovo nama ţkodi i to radi mokrine, suši i dobe godine. Jer, ako prilisne susa u proljeće, lako da nam uništi sav usjev; da mi suši očekujemo u proljeće ili u ljetu. Drugo: ako dođu kise, doći će u proljeće, ako ne u proljeće, doći će kasnije, heti.

Opet mi moramo učeti u račun i našu staru nepristupljivu buru. Neke pute naši posjeti prije, drugi put kasnije. Sve ovo troje: suša, ţa jed

Čuvajte se cigana!

Pišu nam iz Žrninje: — Prolog tijedna došao su u Modrušane cigani. Tu su se zaustavili jedan dan. Naveće su ukrali Jakovu Modrušanu 5 glava kokoši i jednog pijetla, a zatim se otputili prema Pazinu.

U nedjelju su se zaustavili u Rogoviću kraj Pazina. Jedan cigani je isao Josipu Rogoviću «Kafu» i potuđio mu 5 glava kokoši uz vrlo malu odštetu. Rogović je odmah posumnjao, da su cigani te kokoši ukrali, pa ih nije htio kupiti, nego je odmah dao neopreženo pozvati karabinjere iz Pazina, da ih uapse.

Za jedan sat su se karabinjeri u Rogoviću uhrivali s u ciganom i odveli ih u pazinski zator. Kad je čuveno, ciganu su u zatoru priznali svoj zlostav.

Sejalač, čuvajte se ciganom! Kad dodjut u selo, pazite da vam šte ne odnesu!

Znanja i ravnjanja radi

javljamo, da naše političko društvo i trećinsko «Istarske Rijeće» u Trstu besplatno, čime svim našim hudičima molbe i prijave za stete namešene uslijed revizije, koje se molbe moraju podnijeti ili povomiti najkasnije do 23. aprila 1925.

Osim toga ponovno upozorujemo sve one, koji su svojedobno primili kakav iznos u time ratne štete za provedene revizije, da će morati dotični iznos vratiti, efto ne čine nove molbe i prijave.

Paleži, kradje i uništavanje tajeg imanja na Tinjanitini.

Pišu nam iz Tinjanja: — Kod nas se još uvijek odigravaju smrtonosni prizori. Prolog su tjeđna nepoznati individuali zapalili veliku kolicišnu sijenu nekom Benedetti-ju, ukrali dvije krave seljaku Ivicu i porezali loze J. Banku. To su smrtonosni čini, kojima bi se jednput za uvijek morallo stati na put. Vlasti su dužne, da onemoguće daljnje paleže, kradje i uništavanje tajeg imetka. Da li će to učiniti? Idimo, da vidimo.

Svega po malo

Pepešica i korizma:

1091. godine uveden je i naredjen za prvu srijedu u korizmi stari običaj pepeljanja. Taj je običaj nekot postojao kod onih grieževnika, koji se javno kajali. Danas je to crkveni običaj. Kako je poznato, u srijedu, na pepelnicu, svećenik najprije blagoslovio pepeo, učinjen od palmovih granica, koje su prošle godine na Cvijetnicu blagoslovljene, te ga vjerenicima sipa po glavi govoreci: spomeni se čovjek da si prah i da ćeš se u prah obratiti. Potom od ovoga dana kroz cijelu Korizmu, izuzim nedjelje, ako je misa sa podvorbom, okrene se svećenik, kod posljednje molitve prema puku i govor: humilante capita vestra Deo (ponzije glave vase pred Bogom). Korizma dolazi od latinske riječi «quadragisma», vrijeme od četrdeset dana, kojom se označuje četrdesetnevnki uskršnji post. Danas je običaj i zapovijed poteli postiti na čistu srijedu, ili pepelnici a počasom od pepelnice ima do velike abute 46 dana. Šest nedjelja, koje padaju na ovo 46 dana, imaju se izuzeti, jer nisu strogi postni dani, pa tako izlazi samo četrdeset pravih postnih dana; zato se i zove četrdesetnevnji post.

Protuglavarene lige.

U američkim Sjedinjenim Državama postoji udruženje, koje nosi naziv «Protuglavarene lige». Ta liga odlučila je da proveđe u čitavoj Zemlji opsežnu kampanju, kako bi oslobodili Ameriku od nikotina. Doskora će se u Washingtonu održati velika konferencija, koja znači početak kampanje. Iako se lige u glavnom boru protiv pušenja cigareta, proširiti će se kampanja i na ostala načine pušenja.

Tu antinikotinsku krvastačku vojniču vođit će poznati kemičar dr. Willey. U borbeni fond voliran je iznos od milijun dolarova, koji je već getovo namaknut. Narotu pažnju posvetiti će antinikotinisti propagandi mnogi senatori i članovi zastupničke kuće da se ne bi od sada izlažilo u susret interesima kod trošnje duhana. Sprema se literatura o antinikotinskoj borbi, koja će se širiti po cijeloj Zemlji. Rasписан je natječaj za plakat, koji ima tačno da pričaje rjeđave posljedice uživanja nikotina.

Otkriven 125-godišnji starac u Letoniji.

Kod popisa stanovnika u Letoniji utvrđeno je, da u okrugu Medženki blizu Libave stajaju najstariji čovjek zemlje. To je 125-godišnji sejčak Oseñeli. Starac je, unatoč svojim godinama, krštan i zdrav, vidi i čuje dobro. Pamćenje mu je vanredno i sjeća se mnogih historijskih događaja iz prolog vijeka. Dobar je i pjesak, pa je kod posljednjih izbora isao pjesnik u susjedni grad da glasuje. Vlada mu je odredila doživotnu rentu, kako bi godine, koje su mu još sudjelene, proživio, bez brije i u zadovoljstvu.

Ubila muža dok je spavao.

U italijanskom mjestu Sarne vjenčao se je 19-godišnji Amadeo Cinelli sa 16-godišnjom Gemmom Vitolo, pošto je s njom već iz ranije ljubavi imao jednu dijetu. Poslije vjenčanja mladići se je brzo zaštitio svoje žene i tražio zadovoljstva u drugim ljubavima. Zbog toga dolazio je do čestih prepričaka i ljubomornih scena. Mlada žena bila je u očajaju, kad su joj se izjavili svu potiskujući da ponovno osvoji srce svog muža. Jedne noći, kad je nisu spavao, ona ga je nozem zaklala. Ranjenik je doskor u umro, a nesretna žena sama se je javila karabinerima.

Novi tip zrakoplova u Engleskoj

Neki engleski inženjer, izumio je novi tip zrakoplova. Taj zrakoplov neće imati nikakve gondole, već će posada, pilot i prostor za pretljebiti biti spremljeni u unutrašnjosti zrakoplova. Zbog svoje naročite forme zrakoplov će imati mnogo veću brzinu od dosadašnjih modela i trošiti će mnogo manje benzina. Zrakoplov gradi jedno privatno društvo na trošak države, a treba da bude gotov u mjesecu martu 1926. Ko će ostvariti sve nade, koje se polazu u taj novi model, svi sadašnji tipovi zrakoplova bit će zastarjeli.

Bođati narodni kostimi spaljeni na lovački

U mađarskoj općini Mezőkövesd izvršeno je ovih dana neobično spaljivanje na lovački. Jesući su na punapomoći općini poveli žestoku propagandu protiv tradicionalne narodne nošnje. Seljaci su odlučili, da se odreknu svojih bogatih narodnih odijela, pa da spale sve dragocjene haljine. Nekoliko dana nosili su stanovnici svoje zlatom u srebrnom izvezene nošnje u jezuitskom samostanu. Tada je na glavnom trgu općine podignuta i lovačka, koju su svećenici potpisali svecanim načinom uz pjevanje crkvenih pjesama. Na taj način uprašteno je mnogo stolna dograđenih starih kostima. Mađarski su vlasti podigli optužbu protiv jezuista.

Nije htjela da se vjenča zbog petka i «13.»

Nedavno se je vjenčala u jednom londonskom uredu neka 17-godišnja devojka. Dok je činovnik stavljao paru uobičajenu pitanja, vjenčenica je počela jecati i, sva u suzama, tražila da joj vrate slobodu. Njena majka i njen »budući« uzadul su je mirili. Vjenčanje se moralo odgoditi za pola sata. Djedova je i kasnije plakala, ali je najzad ipak pristala da potpiše zapisnik. Izjavila je, da je nesreća za sve njih. Toga dana bio je petak i triinaest i ona reče, da ne može očekivati sreću od braka, koji je sklopljen na taj dan.

Književnost i umjetnost

Pučke Prosvjetu.

Pod tim naslovom izlazi u Splitu krasan mjesječnik, što ga izdaje istoimeni društvo, a uredjeva uvaženi jugoslavenski patriota g. Fr. Ivančević.

«Pučka Prosvjeta» od 1. marta te godine ima 500 sati sadržaj: 1. Uredništvo: Jadranska politika. — 2. Dr. Ivo Rubić: Naš Jadran nekoc i sada. — 3. Pomorske radnje. — 4. Strossmayerova proslava (govor Ivana Delalale). — 5. Pukovnik Stojan Trnkokopović. — 6. Špirio I. Sinovčić: Iz Zagreba do Philadelphia. — 7. Dr. Josip Berković: Borba protiv susice. — 8. M. S. Večarić: Prata (pjesma). — 9. Izbori za Narodnu Skupštinu. — 10. Slikar Petar Bibić. — 11. Tunet na Ivan-planini u Bosni. — 12. Prof. Josip Barak: Kozle i Vuk (pjesma). — 13. Praski veliki sijam. — 14. Narodna dobrotvorka (Ljuba od Mileusnić). — 15. Iz naših kolonija (M. Kapic Montevideo). — 16. Bratanić — Estacion Veli — M. Drvenica — South Johnston — Anton Ložić — Cleveland. — 16. Politicko obzorje. — 17. Slike: 1. Pučovnik Trnkokopović. — 2. Soba za pregleđu u Dispanzeru. — 3. Röntgenov aparat. — 4. Češkaonica. — 5. Slikar Petar Bibić. — 6. Narodna dobrotvorka Ljuba od Mileusnić.

List izlazi početkom svakog mjeseca na 16-20 stranica sa slikama. Godišnja pretplata iznosi: za Jugoslaviju 40 dinara, a za Italiju 20 lira. Naručuje se, kod uprave «Pučke Prosvjetu» u Splitu (ulica «Kraj sv. Dujma» br. 4).

Najtoplijie preporučavamo svim našim čitateljima, kojima je ikako moguće, da se pretplatite na ovaj lijepo uređivani i patriotski mjesječnik.

Vrbnac, Metil, Ikrčavos.

Marinske poštice već nekoliko decenija učinjavaju naše stotarstvo. Najpoznatije zarazne bolesti jesu slinjava i šap, svinjska kuga, vrbnac i metil. Borba protiv ovih poštati od velikog je značenja za podnjeće našeg stotarstva, koje je glavno velo privrede većine našeg sejakeg naroda. Držeći to na umu, Hrv. Slav. Gospodarsko Društvo k. s. z. u Zagrebu je već prošle godine kao 4. svesku svoje knjižnice izdalо knjižicu iz pera g. M. Steinhausa: Slinjava i šap, Svinskja kuga, a ove godine nastavljajući preuzeći sebi zaštitu izdalo je knjižicu Metil, Vrbnac, Ikrčavos. Ova knjižica napisao je urednik Gospodarskog lista: dr. Milan Kristof, a stručnu je reviziju obavio za taj posao najpoznatiji stručnjak, prof. dr. S. Plasai, predsjednik sveučilišnog veterinarskog zavoda za manku o zarazama. U toku aktualnoj i potrebnoj knjižici za svakog našeg stotara i svinjogojca opisuje pisac točno postanak i tijecenje u naslovu potmetnutih zaraza poučavajući čitatelje o toku bolesti i o svim potrebnim mjerama, koje mora preduzeti, da spase oboljelo blaže. Organizacija susjedstava stičnih i svinskijih zaraza, koje godišnje uništjuju milijune narodnog imetka može će se uspiješno provesti samo ako naše široke seljačke mase budu poučene o njima i same se protiv njih borile pomazući tako rad veterinaru. Ove knjižice nalaze se u velikim množinama u narod, pa će i u udovoljiti tom svojem zadatku. Cijena je knjižice (sa 4 slikama) Din 5 — a — s-a poslatirom 50 para više. Naručuje se kod uprave Gospodarskog lista u Zagrebu, Vlasonov trg 2, i u svakoj boljoj knjižari.

Zabavno veče u Trstu.

Dne 25. februara te godine, priređeno je veliki zbor, učestvujuće zvezde zabavne večer u Trstu. Program je bio biran i zamoljiv, a dopale su nam se sve točke. Među tima moramo dobiti da polvalimo gosp. zborovodnik Ukmara, koji je znao da ovako lijepo

provede cijeli program na opće zadovoljstvo čitave publike. Naročito nam se dopada gica Kok, koja je sa svojim krasnim glasom odlično soprana ispeljala nekoliko lijepih pjesama. Istodobno smo se uvjerili, da ni gospodin Spirid Dobrota ne zaostaže za njom. On posjeđuje, sve vrline odličnog tenora; te izvaja upravo majstorski preuzete točke. Svojim mekanim glasom uvelike se dopada publici. Uslijed toga nije ni čudo, što mu je publike tako aplaudirala. Koncert je posevno uspješ. Potrebitno bi bilo, da se ovakvi koncerti vrste puta prirede, jer su neophodno potrebiti. Nadamo se, da će priredjivač ovog koncerta znati, da udovolje ovoj želji publike.

Marija pok. Ivana, Paus Ivan te Sanda Mate.

Mjesto vjenca na grob pok. Mat. Vratočić daruju iz Pule: obitelj dir. Per Kirca 20 lira, obitelj Matka Crnjeć 20 lira, obitelj Turak 10 lira, Opasć Franjo 10 lira, I. P. 10 lira, I. S. 10 lira, L. K. 5 lira, Radović 5 lira, Antun 5 lira, M. B. 5 lira, Ivan Krizmanić 5 lira, I. H. 5 lira i Josip Blažić 5 lira ukupno 110 lira.

G. Ante Stenta, trgovac u Opatiji, da će časti uspomenu pokojne gdje Marije Vratočić dariti 10 lira u fond »Istarske Rijeće».

Srdčana hvala!

U fond »Djakačke Matice»:

Da počasti uspomenu pokojne Marije Vratočić, majke našeg doktora Mirka, dariti vić. g. supruga don Luka Kirac 20 lira za »Djakačku Maticu».

DOPISNICA UREDNITVA.

Dopisnik iz Marčenigle: — Već smo cijenili dopis primili. Stvar, o kojoj nam piše, nije lijepa. Ipak nije pametno, da iznásamo u listu. Čemu da jedan drugač bičimo u novinama, kad nas naši protivnici dosta grde i sramote? Pomire se radje i nemojte se crnit! Nastoje, da opečavljaju u Vašem selu ljubav i sloga, jer gdje toga nema, onda nema ni sreće ni blagova božjega! Da ste nam zdravo!

Izdavač, direktor i odgovorni urednik:

IVAN STARÍ

Tiskat: TISKARA „EDINOST“ U TRSTU

Tudia valuta na tričanskoj burzi.

Trst, 11/3. 1925. — Jedna engleska lira šterlina stoji 116.80 ital. lira; 1 američki dolar 24.49 ital. lira; 100 švicarskih franka 147.50 ital. lira; 100 francuskih franka 125.50 ital. lira; 100 čehoslovačkih kruna 72.90 ital. lira; 100 jugoslavenskih dinara 39.50 ital. lira; 1000 njemačko-austrijskih kruna 34% ital. cent.; 1000 mađarskih kruna 34 ital. centezima.

DAROVI

u fond »Istarske Rijeće»:

Na predlog Mati Sandrića iz Rovinja sačučilo se dne 5. marta o. g. u Vodnjani 9 lira u fond »Istarske Rijeće». Darovali su: po 2 lira: Bulešić Blaž; po 1 liru: Bulešić Ivan, Fabac Ivan, Macan Mate, Bilić Martin, Macan

Tužnim sircem javljamo rođacima, prijateljima i znancima prežašnosu vijest, da je naš nežaboravni suprug i otac

ANDRIJA SLAVIĆ

posjednik.

dne 8. marta, nakon kratke i teške bolesti, providjen sv. Olajstvima umručih u 70. godini svoga života. nenadano blago u Gospodu usnuo.

SLAVIĆ-FRANIĆI, dne 9. marta 1925.

Rastužena supruga i djeca.

ALOJZIJ POVH
PIAZZA GARIBALDI 2, I. kat

Telefon 3-29

Najveće skladište satova i zlatnih predmeta u Trstu
Prodaje i na obroke

kupuje

Zlatarna ALBERT POVH
Trst, Via Mazzini 46

Poljodjelci i trgovci!

PLUGI, Slameoreznice i drugi poljodjelski strojevi.

Kose „Merkur“ od dvanest lira dalje.

Sumpor i modra galica Montecatini.

Pesa, djetelija i sva druga sjećemena.

UMJETNA GNOJAVA: superfosfat, čilska salitra, kalijska sol itd.
CEMENT „PORTLAND“, žape iz okolice, krumpir za sjeme itd.
UNOVČUJEMO: drva, željezničke prage, ugljen, masto, med itd. itd.

Kmetijsko-trgovacko društvo Trst, Via Raffineria 4, Telefon 36-75

F. CINK
TRST
ZALOGA VSAKOVRSTNEGA
USMJAJ-IN-KOŽ-TER-VSEH
ČEVLIJARSKIH-POTREBSCIH.
IZDELovanje-ZGORNJIH
DELOV-IN-VSAKOVRSTNO
ŠTEPANJE

Trgovina koža
i raznih postolurskih potrepstina

FRAN CINK
TRST - TRIESTE

VIA UDINE 49

Drži u svom skladištu svake vrsti u tu struku zasjecajuće robe uz najnižu dnevnu cijenu.
Podvorba brza i točna.